

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/60/2020
Identifikačné číslo spisu: 1517010467
Dátum vydania rozhodnutia: 14.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1517010467.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Patrika Pribelského, PhD. v trestnej veci obvineného M. K. pre zločin prevádzachstva spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 14. októbra 2020 v Bratislave dovolanie obvineného M. K., podané prostredníctvom jeho obhajcu Mgr. Filipa Turana, LL.M., proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. marca 2018, sp. zn. 2To/13/2018, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného M. K. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) z 31. októbra 2017, sp. zn. 4T/63/2017, bol obvinený M. K. v spoločnom konaní s obžalovanými M. C. a mladistvým B. B. uznaný za vinného zo zločinu prevádzachstva spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) k § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaní M. C., M. K. a mladistvý B. B. dňa 11. februára 2017 v čase asi o 21.10 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode cez hraničný priechod Slovenskej republiky s Maďarskom (stará Rajka) za vopred dohodnutú sumu v hodnote cca 100,- eur za jedného prevezeného nelegálneho migranta (vodič mal z uvedenej sumy dostať 150,- eur), umožnili trom osobám, ktoré nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky, ani osobami s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, nedovolené prekročiť štátnu hranicu Maďarska a Slovenskej republiky a to takým spôsobom, že M. K., ako vodič osobného motorového vozidla zn. BMW 3, W., po telefonickom nakontaktovaní sa v Maďarsku na osobu vydávajúcu sa za B. B., ktorý nelegálnych migrantov priviedol z otvoreného utečeneckého tábora Fót pre migrantov v Maďarsku do parku v Budapešti (táto osoba za uvedené sprostredkovanie mala dostať 500,- eur), tieto tri osoby naložili spolu dňa 11. februára 2017 v presne nezistenom čase vo večerných hodinách v parku v blízkosti mostu Petofi hid v Budapešti do osobného

motorového vozidla BMW 3, W., šedá metalíza, VIN: G ktoré bolo opatrené čiernymi igelitmi na oknách, aby nebolo možné vidieť do interiéru vozidla, pričom osoba vydávajúca sa za B. B., sedela na mieste spolujazdca v tomto motorovom vozidle a tieto tri osoby B. P., A. V. a B. V. previezli cez hraničný priechod stará Rajka na územie Slovenskej republiky a následne s nimi chceli pokračovať cez Slovenskú republiku do mesta Viedeň v Rakúskej republike s tým, že počas celého tohto prevozu M. C. usmerňoval a dával pokyny M. K. a následne na území Slovenskej republiky M. C. na druhom motorovom vozidle robil takzvané „očko“ a kontroloval možnosť prejazdu cez slovenské hraničné priechody s Rakúskou republikou, teda sledoval policajné kontroly na hraniciach a tým zabezpečoval najbezpečnejšiu trasu pre vodiča (táto osoba mala dostať 150,- eur z celku), pričom dňa 11. februára 2017 v čase asi o 21.10 hodine hliadka Policajného zboru na základe generálnej výzvy za uvedeným hraničným priechodom vyššie špecifikované vozidlo zastavila a vykonala jeho kontrolu, pri ktorej zistila vo vozidle ako spolujazdca osobu B. B., nar. X. Q. XXXX, afganskej štátnej príslušnosti, s pobytovou kartou azylanta, bez iných dokladov a ďalšie tri osoby B. P., nar. X. Q. XXXX, A. V., nar. X. Q. XXXX a B. V., nar. X. Q. XXXX, všetci traja mužského pohlavia, afganskej štátnej príslušnosti, bez dokladov totožnosti a bez udelených platných víz na územie Slovenskej republiky.

Za to bol obvinenému M. K. podľa § 355 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, na ktorého výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. bol obvinenému M. K. uložený aj trest prepadnutia vecí - osobného motorového vozidla BMW 3.RAD 320 390 L/VC 31/12 VIN: G evidenčného čísla W., 1 ks mobilného telefónu značky Lenovo A1010a20, čiernej farby, dotykový displej, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, sériové číslo XXXXXXXXXXXXXXXX, 1 ks mobilného telefónu značky Nokia, model 2323e-2, typ RM 543, tlačidlový telefón čiernej farby, IMEI : XXXXXXX/XX/XXXXXX/X, pričom podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutých vecí sa stal štát.

Proti rozsudku prvostupňového súdu podal obvinený M. K. v zákonnej lehote priamo na hlavnom pojednávaní po vyhlásení rozsudku odvolanie (proti výroku o treste), ktoré bolo následne písomne odôvodnené jednak písomným podaním obvineného, doručeným prvostupňovému súdu dňa 29. novembra 2017 a jednak písomným podaním spísaným prostredníctvom obhajcu obvineného JUDr. Petra Vačoka, doručeným prvostupňovému súdu dňa 6. decembra 2017.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) o nich rozhodol na verejnom zasadnutí rozsudkom z 22. marca 2018, sp. zn. 2To/13/2018, takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu vo vzťahu k obvinenému M. K. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému M. K. podľa § 355 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), písm. n), § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere štyri roky, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obvinenému M. K. uložil trest prepadnutia vecí - osobného motorového vozidla BMW 3.RAD 320 390 L/VC 31/12, VIN: G evidenčného čísla W., 1 ks mobilného telefónu značky Lenovo A1010a20, čiernej farby, dotykový displej, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, sériové číslo: XXXXXXXXXXXXXXXX a 1 ks mobilného telefónu značky Nokia, model 2323c-2, typ RM 543, tlačidlový telefón čiernej farby, IMEI: XXXXXXX/XX/XXXXXX/X, pričom podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutých vecí sa stal štát.

Dňa 18. septembra 2020 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložené dovolanie spísané vlastnoručne obvineným (doručené prvostupňovému súdu 26. novembra 2019, č. l. 830 - 833 spisu) proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. marca 2018, sp. zn. 2To/13/2018, ktoré bolo následne argumentačne doplnené vlastnoručne spísaným podaním obvineného (doručeným prvostupňovému súdu 13. februára 2020). K dovolaniu obvineného sa pripojil jeho obhajca

Mgr. Filip Turan, LL.M., ktorý doplnil jeho odôvodnenie podaním z 29. mája 2020 (č. l. 844 - 846 spisu). Ako dovolacie dôvody prítom obvinený označil dôvody uvedené pod písm. h) § 371 ods. 1 Tr. por. (t. j., že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa) a písm. i) § 371 ods. 1 Tr. por. (t. j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť).

Obvinený v podanom dovolaní prioritne namietal, že sa nestotožňuje s argumentáciou odvolacieho súdu ohľadom aplikácie kvalifikačného znaku závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách podľa § 355 ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. a § 127 ods. 12 Tr. zák. v prípade trestného činu prevádzachstva. Takéto posúdenie podľa názoru obvineného zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a malo v konečnom dôsledku za následok uloženie trestu mimo zákonom stanovenú trestnú sadzbu.

Kľúčovým bodom dovolacej argumentácie obvineného bola teda námietka týkajúca sa správnosti odôvodnenia a právnej kvalifikácie odvolacieho súdu, ktorý dospel k záveru, že trestný čin prevádzachstva môže byť spáchaný na viacerých osobách, a to napriek skutočnosti, že tieto osoby nie sú poškodenými v zmysle § 46 ods. 1 Tr. por.

Obvinený spochybnil taktiež odôvodnenosť poukazu odvolacieho súdu na rozhodnutie najvyššieho súdu z 8. júla 2014, sp. zn. 2 Tdo 35/2014, závery ktorého sú podľa obvineného v danej veci neaplikovateľné z dôvodu odlišnosti zákonom predpokladaného chráneného záujmu. Obvinený v tejto súvislosti zdôraznil, že odvolací súd v prejednáwanej veci nesprávne oddelil chránený záujem na ochrane štátnej hranice od samotných osôb, ktoré boli prevážané a ktoré sami službu prevozu cestou sprostredkovateľov iniciovali vo svoj prospech.

Na podporu svojej argumentácie obvinený poukázal na závery obsiahnuté v rozsudku najvyššieho súdu z 22. mája 2013, sp. zn. 3 Tdo 75/2012, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal kvalifikačným pojmom závažnejší spôsob konania prostredníctvom konania na viacerých osobách v prípadoch, keď je objekt a predmet útoku trestného činu rozdielny ako osoby, na ktorých bol čin spáchaný. V predmetnom kontexte obvinený zároveň zdôraznil, že na rozdiel od páchatel'a krádeže na „viacerých osobách“, v prejednáwanej veci bol čin vykonaný v prospech „prevážaných“ osôb, pri ich plnom vedomí a ich vlastnej iniciatíve.

Vzhľadom na skutočnosť, že objektom trestného činu prevádzachstva nie je špecifická ochrana prevážaných osôb, pričom tieto nie sú ani hmotným predmetom útoku, obvinený považoval kvalifikáciu jeho konania podľa § 355 ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. v spojení s § 127 ods. 2 Tr. zák. za nenáležitú a nezákonnú, čo podľa jeho názoru viedlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Následne je zjavné, že pri nesprávnej aplikácii § 355 ods. 3 písm. d) Tr. zák. došlo k nesprávne uloženiu trestu.

S poukazom na vyššie uvedené obvinený M. K. navrhol, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 22. marca 2018, sp. zn. 2To/13/2018 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) a písm. h) porušený zákon v jeho neprospech. Zároveň navrhol, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 2 zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Po postupe v zmysle ustanovenia § 376 Tr. por. sa k dovolaniu obvineného písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „prokurátor“) podaním z 8. júla 2020 (č. l. 847 - 848 spisu), v ktorom uviedol, že má za to, že skutok obvineného tak, ako je popísaný v rozsudku prvostupňového súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu poskytuje jednoznačný podklad pre použitú

právnú kvalifikáciu skutku ako zločinu prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák.

Poukázal na skutočnosť, že Trestný zákon v skutkovej podstate podľa § 355 ods. 2 Tr. zák. postihuje konanie, ktorým niekto umožní osobe, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky nedovolené prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky a urobí tak v úmysle získať pre seba alebo iného priamo alebo nepriamo finančnú výhodu alebo inú materiálnu výhodu. Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca postihuje konanie, kedy dochádza k prevádzaniu najmenej jednej osoby, na základe čoho je podľa názoru prokurátora logické, že konanie pri ktorom páchatel nedovolené prevádza cez štátnu hranicu viacero osôb, musí byť potrestané prísnejšie, pričom takéto konanie postihuje práve kvalifikovaná skutková podstata v § 355 ods. 2, ods. 3 písm. d) Tr. zák., kedy sa závažnejším spôsobom konania rozumie konanie podľa § 138 písm. j) Tr. zák.

Prokurátor na podporu svojej argumentácie poukázal na závery plynúce zo stanoviska najvyššieho súdu č. 18, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2019 (pozn. aut.: správne má byť rozhodnutie najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 18/2019). Zároveň vo vzťahu k argumentácii obvineného, v rámci ktorej odkázal na rozsudok najvyššieho súdu z 22. mája 2013, sp. zn. 3 Tdo 75/2012 uviedol, že predmetná vec sa týkala skutkovo odlišného konania (krádež). Prokurátor v danej súvislosti upriamil pozornosť na zjednocujúce stanovisko uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 13, roč. 2015, v rámci ktorého najvyšší súd konštatoval, že osobitný kvalifikačný pojem podľa § 138 písm. j) Tr. zák. možno použiť aj pri trestných činoch, ktorých objektom skutkovej podstaty, prípadne hmotným predmetom útoku, nie je osoba.

Na základe vyššie špecifikovaných dôvodov prokurátor označil argumentáciu obvineného za účelovú, vytrhnutú z kontextu a nesprávnu, pričom zároveň konštatoval, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nebol v danom prípade naplnený.

Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. uviedol, že keďže skutkový stav bol správne zistený už prvostupňovým súdom a skutok bol správne právne kvalifikovaný ako zločin prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák., je zrejmé, že odsúdenému nebol uložený trest mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby, a preto nedošlo k naplneniu daného dovolacieho dôvodu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného M. K. postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol, prípadne aby dovolanie po preskúmaní dovolacích dôvodov zamietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal dovolanie i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) v spojení s písm. a) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Najvyšší súd zároveň zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Úvodom rozhodnutia o dovolaní je nutné vo všeobecnosti zdôrazniť, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, keď nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi ustanovenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané, len ako „ďalšie“ odvolanie.

Pokiaľ ide o otázku viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., k tomu je dôležité poznamenať - tak ako to napokon najvyšší súd už stabilne zdôrazňuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti - že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď k tomu bližšie R 120/2012).

A napokon ešte pred vysporiadaním sa s konkrétnymi uplatnenými námietkami obvineného sa žiada úvodom vo všeobecnosti tiež uviesť, že dovolací súd je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, resp. skutkovými závermi, ktoré vo veci urobili súd prvého a druhého stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejme z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) časť vety za bodkočiarkou Tr. por. Dovolací súd skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

Pokiaľ ide o samotné ťažisko dovolacej argumentácie obvineného, toto smeruje k spochybneniu správnosti aplikácie osobitného kvalifikačného pojmu na viacerých osobách podľa § 138 písm. j) Tr. zák. v prípade trestného činu prevádzachstva, ktorá mala podľa názoru obvineného za následok naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a v konečnom dôsledku viedla k uloženiu trestu mimo zákonom stanovenú sadzbu.

Vo všeobecnosti vo vzťahu k samotnému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, že dovolanie z citovaného dôvodu možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Zo znenia predmetného dovolacieho dôvodu, ako aj z inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je zrejme, že trestné konanie je v zásade dvojnásťnásť. Dovolací súd je tak viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie. Rovnako nie je oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je potrebné rozumieť napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod., i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák.

Ako už bolo vyššie uvedené, obvinený odôvodnil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. práve nesprávnou aplikáciou § 138 písm. j) Tr. zák. zo strany konajúcich súdov, argumentujúc, že trestný čin prevádzachstva nemôže byť spáchaný na osobe, keďže osoba nie je

objektom a ani hmotným predmetom útoku tohto trestného činu.

Z obsahu spisového materiálu a vykonaného dokazovania mal najvyšší súd v prejednávanej veci za preukázané, že skutok tak, ako bol popísaný v rozsudku okresného súdu z 31. októbra 2017, sp. zn. 4T/63/2017 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 22. marca 2018, sp. zn. 2To/13/2018, sa stal, čo nepopiera ani samotný obvinený, ktorý v podanom dovolaní namieta výlučne právnu kvalifikáciu skutku.

Spornou v prejednávanej veci bola teda otázka, či v prípade, ak sa páchatel' dopustí konania špecifikovaného v § 355 ods. 1, resp. § 355 ods. 2 Tr. zák. vo vzťahu k trom a viac osobám, ktoré nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky alebo osobami s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, napĺňa toto jeho konanie znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 355 ods. 3 písm. d) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. j) Tr. zák.

Jasnú odpoveď na predmetnú námietku dáva rozhodnutie najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 18/2019, ktoré je plne aplikovateľné i na daný prípad. Najvyšší súd v danom kontexte považuje za potrebné poukázať na závery vyplývajúce z citovaného rozhodnutia, v zmysle ktorých na rozdiel od konania popísaného v ustanovení § 355 ods. 1 alebo 2 Trestného zákona, ktoré je trestným činom pri jednej alebo dvoch osobách, ktoré prostredníctvom konania páchatel'a nedovolené prekračujú (majú prekročiť) štátnu hranicu Slovenskej republiky alebo nedovolené prechádzajú cez jej územie, pri troch a viacerých takých osobách sa použije aj okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby podľa odseku 3 písm. d) naposledy označeného ustanovenia v nadväznosti na ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona. Tým je vyjadrená kvantifikácia závažnosti konania páchatel'a podľa počtu „prevádzaných" osôb, bez ohľadu na okolnosť, že taká osoba nie je pri dotknutom trestnom čine poškodeným.

Najvyšší súd sa s vyššie prezentovanými úvahami uvedenými v právnej vete citovaného rozhodnutia stotožňuje, zdôrazňujúc, že v prípade spáchania trestného činu prevádzachtva je irelevantné, či k realizácii konania naplňajúceho skutkovú podstatu predmetného trestného činu došlo z iniciatívy, so súhlasom, resp. v prospech prevádzaných osôb. V tomto smere je nepodstatnou taktiež skutočnosť, že prevážaní migranti nie sú poškodenými osobami, resp. trestný čin nebol spáchaný na ich ujmu, keďže zo znenia skutkovej podstaty trestného činu prevádzachtva vyplýva, že pri tomto trestnom čine je postihované konanie uskutočnené vo vzťahu k osobám nedovolené prekračujúcim štátnu hranicu, teda trestnosť konania páchatel'a sa viaže k určitej osobe, resp. osobám, ktoré nedovolené prekročia štátnu hranicu.

Pokiaľ ide o § 355 ods. 2 Tr. zák., je nepochybné, že účelom predmetného ustanovenia je zabezpečiť ochranu záujmov štátu na kontrole osôb, ktoré prekračujú štátnu hranicu. Z dikcie danej základnej skutkovej podstaty vyplýva, že pre naplnenie jej znakov postačuje, aby bolo tam špecifikované konanie realizované vo vzťahu k jednej osobe.

Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu ustanovenia § 355 ods. 2 Tr. zák. vo vzájomnej súvislosti s § 355 ods. 3 písm. d) Tr. zák. dospel potom najvyšší súd k záveru, že cieľom zákonodarcu, ktorý zakotvením ustanovenia § 355 ods. 3 písm. d) do Trestného zákona sledoval, bolo (s prihliadnutím na explicitné vyjadrenie kvantity osôb v § 355 ods. 1, resp. ods. 2 Tr. zák. v podobe jedinej osoby) prísnejšie postihnúť konanie páchatel'a, ktorým spácha čin uvedený v základnej skutkovej podstate závažnejším spôsobom konania, pričom pod závažnejším spôsobom konania je potrebné chápať (okrem iného) práve aj naplnenie základnej skutkovej podstaty uvedenej v odseku 1, resp. 2 ustanovenia § 355 Tr. zák. na viacerých osobách v zmysle § 138 písm. j) Tr. zák. v spojení s § 127 ods. 12 Tr. zák.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že v prípade, ak sa páchatel' dopustí konania, naplňajúceho znaky skutkovej podstaty trestného činu prevádzachtva podľa § 355 ods. 2 Tr. zák. vo vzťahu k viacerým (najmenej trom) „prevádzaným" osobám nedovolené prekračujúcim štátnu hranicu, predmetné konanie možno kvalifikovať ako spáchanie trestného činu závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách podľa § 355 ods. 3 písm. d) s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák.

Z daného dôvodu najvyšší súd dospel k záveru, že prvostupňový, rovnako ako krajský súd postupovali správne, keď konanie obvineného právne posúdili ako trestný čin prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), § 355 ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák.

Opierajúc sa o prezentované závery je potom potrebné uzavrieť, že dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nezodpovedá ani jeden argument obvineného špecifikovaný v podanom dovolaní, a preto najvyšší súd nemôže konštatovať naplnenie tohto dovolacieho dôvodu.

Vo vzťahu k obvineným uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., v zmysle ktorého dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa, najvyšší súd uvádza, že vzhľadom na skutočnosť, že skutok bol správne právne kvalifikovaný ako zločin prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., je nespochybniteľné, že obvinenému bol uložený trest v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby, zníženej na základe aplikácie § 39 Tr. zák. Najvyšší súd považuje rozsudok krajského súdu v otázke vysvetlenia úvah, ktoré ho viedli k záveru o potrebe uloženia trestu odňatia slobody v tam uvedenej výmere (štyri roky), vrátane aplikácie zmierňujúcich ustanovení, za dostatočne odôvodnený, pričom sa v plnej miere s danými argumentami stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

S poukazom na uvedené najvyšší súd uzatvára, že v predmetnej veci nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok vymedzených v dovolaní obvineného nie je naplnený žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.